

ЗАТВЕРДЖУЮ

ректор Харківського національного
економічного університету
імені Семена Кузнеця
Володимир ПОНОМАРЕНКО

“ 26 ” квітня 2025 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації «Застосування мережевого навчання у загальноосвітньому циклі з підготовки бакалаврів», виконаної аспірантом кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу Чжан Лей для здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» (галузь знань 01 Освіта/Педагогіка)

Публічна презентація наукових результатів дисертації Чжан Лей «Застосування мережевого навчання у загальноосвітньому циклі з підготовки бакалаврів» та її обговорення відбулися 14 квітня 2025 р. на розширеному засіданні кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця. У результаті проведеної презентації та обговорення дисертації експерти у складі кандидата педагогічних наук, доцента кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу Сладких І.А., доктора філософії, викладача кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу Марчук А.А., головуєчий на засіданні кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу Дубцова О.В. та присутні на засіданні кафедри дійшли таких висновків:

1. Науковий рівень дисертації відповідає діючим вимогам до атестації здобувачів ступеня доктора філософії, а саме вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. №44, а саме:

щодо пунктів 6 і 7 – дисертація подана у вигляді спеціально підготовленого рукопису, виконана державною мовою, є кваліфікаційною науковою працею, виконаною особисто здобувачем, характеризується єдністю змісту, має встановлену вимогами структуру: анотацію, вступ, три розділи, висновки, неповний список використаних джерел, додатки, містить не повністю обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень.

2. Дисертація виконана на актуальну тему. Актуальність теми дослідження визначається значною роллю мережевого навчання у підготовці

бакалаврів у сучасному освітньому середовищі, особливо в умовах глобалізації та цифровізації освітніх процесів в КНР. Мережеве навчання є важливим інструментом для забезпечення доступу до якісної освіти, розвитку цифрових компетентностей здобувачів освіти, а також для створення інтерактивного навчального середовища, що сприяє формуванню професійних навичок. У дослідженні Чжан Лей підкреслюється, що використання мережевого навчання в освітньому процесі дозволяє розширити можливості для здобувачів освіти у засвоєнні матеріалу через інтерактивні платформи, онлайн-дискусії, практичні завдання та інші форми навчальної взаємодії. Це є особливо актуально для КНР, де розвиток сучасних освітніх технологій є одним із пріоритетів державної політики у сфері освіти.

Аспірант Чжан Лей в роботі звертає увагу на необхідність підготовки майбутніх викладачів, які володіють сучасними методами мережевого навчання, здатні адаптуватися до змін у світовій економіці та політиці, а також популяризувати освітні інновації. Зокрема, наголошується, що майбутні викладачі повинні мати високий рівень цифрової грамотності, володіти теоретичними знаннями та практичними навичками впровадження мережевих технологій в освітній процес, а також бути готовими до інтеграції цих технологій у різні типи освітніх установ.

Актуальність роботи підтверджується також її зв'язком із науковими дослідженнями Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця за ініціативною науково-дослідною роботою № 1/2020 «Управління формуванням професійних компетентностей майбутніх фахівців в умовах інформаційного полікультурного освітнього простору» (номер державної реєстрації 0120U104231).

3. Результати дослідження дисертанта мають наукову новизну.

Результати дослідження дисертантки Чжан Лей мають різний ступінь наукової новизни, основні положення якої полягають у такому:

У дисертації вперше уточнено основні поняття дослідження, зокрема «мережеве навчання у загальноосвітньому циклі з підготовки бакалаврів», яке визначено як систему дистанційної освіти із застосуванням ІКТ, що забезпечує ефективну взаємодію учасників освітнього процесу через онлайн-інструменти. Проаналізовано особливості професійної підготовки бакалаврів за загальноосвітніми дисциплінами в умовах мережевого навчання в Україні та КНР, включно з нормативними документами, змістом дисциплін і освітніми завданнями. Узагальнено китайський досвід мережевого навчання бакалаврів, зокрема через платформи XuetangX, iCourse, Talkweb, SmartClass, Squirrel AI, UMO, Smartedu. Описано навчально-методичне забезпечення, освітні цілі, форми організації навчання (вебінари, чати, відеоконференції тощо) та методи навчання (словесні, наочні, практичні, моделювання, кейс-метод, проекти, ігри, хакатони, тести тощо).

Також у роботі Чжан Лей визначено напрями модернізації освітнього процесу: цифровізація, персоналізація, розвиток самоосвіти, міжнародна співпраця, створення сприятливого інформаційного середовища, впровадження ІІІ, гнучкість навчання. В дисертації окреслено шляхи імплементації китайського

досвіду в Україні: на рівні ЗВО (стратегії, ресурси, моніторинг), викладачів (цифрова компетентність, інновації, комунікація), студентів (мотивація, адаптація, самоосвіта, активна участь у цифрових програмах).

4. Розробки дисертантки мають практичну цінність, що визначається тим, що сформульовані в дисертації положення і висновки забезпечують нову інтерпретацію теорії і практичного досвіду застосування мережевого навчання в загальноосвітньому циклі підготовки бакалаврів у закладах вищої освіти КНР і України. Це сприятиме збагаченню теорії та методики професійної підготовки бакалаврів за дисциплінами загальноосвітнього циклу в умовах мережевого навчання в закладах вищої освіти КНР, Україні та інших країнах світу, попередженню труднощів в організації мережевого навчання здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, усвідомленню й аналізу перебігу складних процесів, що відбуваються в освітньому просторі в сучасних умовах, розширенню можливостей щодо усунення наявних суперечностей у сучасній освітній практиці, визначенню шляхів подальшого вдосконалення підготовки бакалаврів за дисциплінами загальноосвітнього циклу в умовах мережевого навчання.

5. Оформлення дисертації відповідає діючим вимогам, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. №40. Робота виконана в науковому стилі, її зміст викладено в логічній послідовності розв'язування завдань дослідження.

6. Структура й обсяг дисертації відповідають вимогам виконаної освітньо-наукової програми. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг роботи становить 222 сторінки машинописного тексту (9,25 авт. арк.). Дисертаційна робота містить 6 таблиць, список використаних джерел із 225 найменувань, із них 96 джерел англійською мовою і 27 джерел китайською мовою (на 31 сторінці). Обсяг основного тексту дисертації становить 163 сторінки (6,79 авт.арк.).

7. Всі наукові результати дисертації опубліковані, апробація результатів є достатньою, отже вимоги пунктів 8 і 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. №44 виконані.

Усі положення наукової новизни та основні результати дослідження Чжан Лей висвітлені в 9 наукових працях (з яких 8 одноосібних), із них: 5 – статті в вітчизняних фахових наукових виданнях, 4 – матеріали наукових конференцій.

П'ять наукових публікацій відповідають п.3 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, та зараховуються як 5 наукових публікацій.

В опублікованих працях здобувача відображено сутність та зміст отриманих результатів дослідження та їх наукова новизна. Результати дослідження доповідались і отримали позитивну оцінку на міжнародних науково-практичних

конференціях. З огляду на це, апробація результатів дисертаційної роботи є достатньою.

Публікації, що відтворюють наукові результати дисертацій:

Статті у фахових виданнях України:

1) Чжан Лей. Навчально-методичне забезпечення підготовки бакалаврів в умовах мережевого навчання. *Інноваційна педагогіка*. 2024. Випуск 69. Том 2. С. 23–26.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/69.2.4>

Посилання: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2024/69/part_2/6.pdf

2) Чжан Лей. Модернізація навчального процесу у ВНЗ в умовах реалізації технології мережевого навчання. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Педагогічні науки*. 2024. № 1(61). С. 38–42.

DOI: <https://doi.org/10.32689/maup.ped.2024.1.7>

Посилання:

<https://journals.maup.com.ua/index.php/pedagogy/article/view/3108/3551>

3) Лей Чжан. Педагогічні аспекти мережевого навчання бакалаврів за дисциплінами загальноосвітнього циклу. *Інклюзія і суспільство*. 2024. № 1(6). С. 64–69.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2787-5137-2024-1-9>

Посилання: <https://journals.kpdi.in.ua/index.php/inclusion-society/article/view/95/93>

4) Чжан Лей. Особливості мережевої форми реалізації освітніх програм у сучасних умовах. *Вища освіта України*. 2024. № 1. С. 84–90.

DOI: [https://doi.org/10.32782/NPU-VOU.2024.1\(92\).11](https://doi.org/10.32782/NPU-VOU.2024.1(92).11)

Посилання: <https://journals.udu.kyiv.ua/index.php/vou/article/view/228/186>

5) Чжан Лей. Мережева форма навчання: теоретико-методологічне обґрунтування. *Соціальна педагогіка: теорія та практика*. 2024. № 1. С. 80–86.

DOI: <https://doi.org/10.12958/1817-3764-2024-1-80-86>

Посилання: <http://socped.luguniv.edu.ua/index.php/socped/article/view/27/27>

Праці апробаційного характеру

1) Кравченко Г. Ю., Чжан Лей. Використання мережевої взаємодії в умовах закладу вищої освіти. *The 7th International scientific and practical conference "Progressive research in the modern world"* (March 29-31, 2023) BoScience Publisher, Boston, USA. 2023. Pp. 288–293.

Посилання: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2023/03/PROGRESSIVE-RESEARCH-IN-THE-MODERN-WORLD-29-31.03.23.pdf>

2) Zhang Lei. Study on distance education mode in college teaching under force majeure condition. *Адаптивні процеси в освіті: збірник матеріалів другого Міжнародного наукового форуму*. Київ-Харків-Запоріжжя, 2023. С. 300–305.

Посилання:

https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/734493/1/ФОРУМ_тези_друк_сайт_2023.pdf

3) Чжан Лей. Особливості організації мережевого навчання бакалаврів у вищих навчальних закладах Китаю. *Науковий консалтинг та доброчесність: як обійти пастки?: збірник есе програми авторського курсу*. Львів-Торунь, 2024. С. 57–58.

Посилання: <http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/view/328/9675/21797-1>

4) Чжан Лей. Професійний розвиток викладачів соціально-гуманітарного профілю закладів вищої освіти: теоретичний аспект. *Interdisciplinary research: scientific horizons and perspectives. International Scientific and Theoretical Conference*. Vilnius, Republic of Lithuania, 2023. С. 98–99.

DOI: <https://doi.org/10.36074/scientia-21.04.2023>

Посилання:

<https://previous.scientia.report/index.php/archive/issue/download/21.04.2023/46>

Апробація результатів дисертації. Основні положення й результати дослідження Чжан Лей обговорювалися на засіданнях кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Також результати дослідження доповідалися на міжнародних науково-практичних конференціях, зокрема: «Progressive research in the modern world» (Boston, USA, 2023), «Адаптивні процеси в освіті: збірник матеріалів (тез доповідей) 2-го Міжнародного наукового форуму» (Київ-Харків-Запоріжжя, 2023), «Науковий консалтинг та доброчесність: як обійти пастки?» (Львів-Торунь, 2024), «Interdisciplinary research: scientific horizons and perspectives» (Vilnius, Republic of Lithuania, 2023).

8. Дисертація «Застосування мережевого навчання у загальноосвітньому циклі з підготовки бакалаврів» аспірантки кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу Чжан Лей виконана із дотриманням принципів академічної доброчесності. Усі результати, які винесено автором на захист, отримані самостійно і містяться в одноосібних опублікованих роботах. У роботах, опублікованих у співавторстві, використані тільки ті ідеї та положення, які є результатом особистих наукових пошуків.

9. Загальний висновок. На даний період часу дисертація Чжан Лей є завершеною кваліфікаційною науковою працею, яка має теоретичну та практичну цінність. В дисертації розкрито теоретичні засади й узагальнено досвід застосування мережевого навчання в загальноосвітньому циклі підготовки бакалаврів у закладах вищої освіти КНР для творчого використання цих напрацювань у системі підготовки майбутніх фахівців у ЗВО в Україні. Проведені дослідження свідчать про високий професіоналізм та зрілість аспірантки Чжан Лей як науковця, здатного здійснювати теоретичні та практичні дослідження в освітній сфері на високому рівні. Дисертантка демонструє володіння методологією та логікою наукового дослідження та широкий науковий світогляд.

Подана дисертаційна робота «Застосування мережевого навчання у загальноосвітньому циклі з підготовки бакалаврів» аспірантки кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу Чжан Лей відповідає спеціальності 011 – «Освітні, педагогічні науки», відповідає вимогам до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії, а саме вимогам пунктів 6, 7, 8 і 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та

скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. № 44. Автор роботи, Чжан Лей, може бути представлений до публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».

10. Рішенням розширеного засідання кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу (протокол № 12 від 14.04.2025 р.)

УХВАЛИЛИ:

10.1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Чжан Лей «Застосування мережевого навчання у загальноосвітньому циклі з підготовки бакалаврів», яка представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».

10.2. Рекомендувати дисертацію Чжан Лей «Застосування мережевого навчання у загальноосвітньому циклі з підготовки бакалаврів» до публічного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді в галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» після її утворення рішенням вченої ради ХНЕУ ім. С. Кузнеця та введення в дію відповідного наказу.

Експерт за дисертацією,
доцент кафедри педагогіки,
іноземної філології та перекладу,
к.пед.н.

Ірина СЛАДКИХ

Експерт за дисертацією,
викладач кафедри педагогіки,
іноземної філології та перекладу,
доктор філософії

Аліса МАРЧУК

Головуючий на засіданні
доцент кафедри педагогіки,
іноземної філології та перекладу,
к.філ.н., доцент

Ольга ДУБЦОВА